

Sumqayıtda anadan olan, heyatını bu şəhərdən kənarında təsəvvür edə bilməyən bir sakin kimi çox seviniyəm ki, bəxtimə düşən bu məkən hazırda dünyəvi şöhrətli bir ünvana çevrilib. Sənayesi, mədəniyyəti, sosial tərəqqisi, özünəməxsus aurası, sanbalı və ənənələri ilə tanınır.

...20 ildən bəri Londonda yaşayan dostum Rauf Sumqayıta ötən səfərdə buradakı sürətli tərəqqiyə heyranlığımı qıscaca belə ifadə elədi: "Sanki şəhəri söküb təzədən qurublar! Bu, nə böyük sevgidir, necə yüksək zövqdür!"

Raufla bir həyətdə böyümüş, bir məkətdə oxumuşuq. Bacarıqlı mühəndisdir, Moskvada aspirantura təhsil alıb, İngiltərədə sənaye sahəsində çalışır. O, həm də gözəl şeirlər müəllifidir. İnişil Sumqayıtda "Azəri" nəşriyyatında "77 seir" adlı kitabı çap olunub.

Söhbətlərimiz zamanı həmişə şairənə tərzdə deyir ki, ildə bir dəfə buraya yurd havası udmağa gəlməyə, rahat yaşaya bilməz.

Bizim Sumqayıtın, bax, belə qeyri-adi, inanılmaz cazibəsi var! Sumqayıtın 70 ildə keçdiyi yol miqyasına görə ölçüyəgəlməzdir. Qurub-yaradan insanların fədakar zəhməti ilə Xəzərin sahilində, səhrada gözəl, işıqlı bir şəhər ucaldılıb. İstilik-elektirik mərkəzinin yanında kiçik yaşayış məntəqəsindən başlanan Sumqayıt artıq böyük bir mərkəzə çevrilib. Ümummilli lider Heydər Əliyevin yüksək qayğısını gənclər şəhəri həm sovet dönəmində, həm də müstəqillik illərində daim hiss edib. Sumqayıtın inkişafının ilk parlaq səhifələri məhz ulu öndərin Azərbaycanı rəhbərlik etdiyi dövrlərə aiddir. Unudulmaz böyük şəxsiyyət hakimiyyətdə olduğu vaxtlarda 16 dəfə Sumqayıta səfər edib. Dahi rəhbərin dəmir iradəsi, gərgin söyləri sayəsində şəhərdə çoxlu sayda yeni müəssisələr istifadəyə verilib, yaşayış massivləri və sosial təyinatlı obyektlər inşa olunub.

Yaşlı sumqayıtlılar 1974-cü ilin noyabrında doğma şəhərlərinin 25 illik yubileyini yaxşı xatırlayırlar. Hələ o zaman Səməd Vurğun adına Mədəniyyət Sarayında keçirilən təntənəli mərasimdə Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi Heydər Əliyev gənc şəhərin önəmini yüksək qiymətləndirmişdi: "Sumqayıtda ən müterəqqi, ən perspektivli ağır sənaye sahələrinin müəssisələri yaradılmışdır və bunlar elmi-texniki tərəqqini daha da genişləndirmək üçün yaxşı bünövrədir. Sumqayıtın yaranması Azərbaycan iqtisadiyyatında yeni sənaye sahələrinin - qara və əlvan metallurjiyanın, kimya sənayesinin və başqa sənaye sahələrinin yaranıb inkişaf etməsi deməkdir".

Prezident İlham Əliyevin də Sumqayıta diqqəti daimidir. 2003-cü ildən bəri gənclər şəhərinə 23 dəfə səfər edən dövlət başçısı onun inkişafı üçün onlarla sərəncam imzalayıb, ehtiyat fondundan on milyonlarla manatlıq vəsait ayrılmasına qərar verib. Dövlət başçısının şəhərin yubileyini geniş qeyd etməklə bağlı imzaladığı sərəncamsa sumqayıtlıları daha böyük şövlə qurub-yaratmağa, nailiyyətləri artırmağa ruhlandırır.

Ölkəmizdə sənayeləşmə prosesini sürətləndirmək məqsədilə 2015-2020-ci illəri əhatə edən "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyası qəbul olunub. Həmin sənədlə sənayenin inkişaf perspektivləri müəyyən edilib. Sənayeləşmədə ölkədə yaradılan texnoparkların da rol böyükdür. Bu parklara daxil olan müəssisələr yüksək keyfiyyətli məhsul hazırlamaq qabiliyyətinə

malikdir. On il əvvəl Sumqayıt Texnologiyalar Parkı, 2011-ci ildə isə Kimya Sənaye Parkı yaradılıb. Məqsəd dünya bazarına əla məhsul çıxarmaqdır.

STP-də istehsal olunan məhsullara elektrik avadanlıqları, kabellər, maşınqayırma, polimer məhsulları, polad istehsalı, sandviç panellər, ventilyasiya sistemləri, polivinilxlorid pəncərələri, qaynar sinkləmə, texniki kasalar, günəş paneli və toz örtükləri daxildir. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının-da kimya, tikinti və digər sənaye sahələri üzrə müəssisələrin fəaliyyəti göstərir. Rezidentlər mövcud layihələri üzrə parka 3 milyard dollara qədər investisiya qoyub, 5 mindən çox daimi iş yeri açıblar. Bununla bərabər, 2015-ci ildə yaradılan Qaradağ və Mingəçevir, 2016-cı ildə yaradılan Pirallahı Sənaye parklarının da idarəedici təşkilatı "Sumqayıt Kimya Sənaye parkı" MMC-dir.

Əvvəllər park deyiləndə yaşlılıqlara bürünmüş istirahət və əyləncə guşələri yada düşürdü. İndi isə həm də son texnologiyalı nailiyyətlərin innovativ şəkildə qovuşduğu zavodlar kompleksi göz

Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə noyabr ayında 70 illik yubileyi geniş qeyd ediləcək Sumqayıt Azərbaycanın ikinci böyük sənaye mərkəzi, yüz minlərlə sakinin burada yaşaması ilə qürur duyduğu, çoxsaylı qonaqların böyük həvəslə üz tutduğu bir şəhərdir. Yeni əsrin əvvəllərindən Sumqayıt daha müasir şəhərə çevrilməyə başlayıb. Son illərdə isə dövlət başçısının qayğısı, diqqəti sayəsində şəhərin siması xeyli dəyişib, yeni, parlaq naxışlarla zənginləşib və Avropaya sürətlə inteqrasiya edir.

önündə canlanıb. Bu komplekslər artıq nəhəng hörümçək torunu xatırladan hisli-paslı "qurğurlar meşəsi" deyil, ərazilərdə yaşıl-yaşıl salınan, təmiz ekoloji mühit yaradılan sənaye zonalarıdır.

Özünü ilkin mənasında anlaşılan parklara Sumqayıtda daha da artır və genişləndirilib. Heydər Əliyev Parkı, Nəsimi adına mədəniyyət və istirahət parkı, "Global Trade Leaders Club"-un forumlarında "International Award for Excellence & Leadership" mükafatına layiq görülmüş Dənizkənarı Park-Bulvar Kompleksi, Bələdiyyə parkı, Şəhidlər xiyabanı, Lüdviqşahfən parkı, şəhərin giriş hissəsindəki "Qağayı" abidəsinin ətrafı, ayrı-ayrı ərazilərdə yaradılmış mini-parklar, abad meydanlar göz-könül oxşayır.

Yeri gəlmişkən, Dənizkənarı Park-Bulvar Kompleksi son aylarda şimala doğru daha bir kilometr uzadılıb. Həmin ərazidə 40 min kvadratmetr gəzinti zolağı, 16 metr enində avtomobil yolu və yaşılıq zolağı salınacaq. Hazırda 106 hektar olan bulvarın ərazisi daha 32 hektar genişləndirilir. Ərazidə uşaq əyləncə mərkəzlərinin, müxtəlif attraksionların, fəvvarənin quraşdırılması nəzərdə tutulub. Yeni ərazidə restoranlar tikiləcək, çimərlik zonası salınacaq, 300-ədək istirahət otağı inşa ediləcək. Uzdadılmaqda olan Sahil küçəsi Səməd Vurğun küçəsinə birləşəcək. Ümumilikdə, bulvar ərazisinin genişlənməsi işləri noyabr ayında 70 illik yubiley ərəfəsində başa çatacaq.

Bələcə, Sumqayıt onu sevenlərin, qoynunda pərvəriş tapanların əlləri ilə böyüyür, gözəlləşir, müasirləşir. Dörd il əvvəl bu şəhərin yetirməsi Za-

kir Fərəcovun icra başçısı təyin edilməsi sumqayıtlıların ürəyindən xəbər verib. İlk əmək fəaliyyətinə superfosfat zavodunda başlaayan Zakir müəllim sonra şəhərin mənzil kommunal təsərrüfatı birliyində müxtəlif vəzifələrdə çalışıb, baş direktor olub. Sumqayıt bələdiyyəsinin ilk sədri kimi şəhərdə fəaliyyət göstərən, on il Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinə başçılıq edib. "Şöhrət" və 2-ci dərəcəli "Vətənxidmətə görə" ordenlərinə layiq görülüb.

2016-cı ilin sentyabrında Sumqayıtda həyata keçirilən layihələrlə tanış olan Prezident İlham Əliyev şəhər ictimaiyyəti ilə görüşü zamanı burada görülən işləri yüksək qiymətləndirib:

keçirilməsi ilə bağlı sərəncam imzaladığına görə sonsuz razılığımı bildirdik. Azərbaycan xalqının rifahı naminə fəaliyyətində ona daha böyük nailiyyətlər arzuladıq. Prezidentimizin üzündəki nur, xeyirxahlıq, sadəlik insanların yaddaşında həmişəlik qalacaq.

Bəli, dövlət başçısının Sumqayıta ardıcıl səfərlər etməsi, xüsusilə də son illərdə bu səfərləri daha da intensivləşdirməsi və gənclər şəhərinin sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı ard-arda göstərişlər verməsi sakinlər tərəfindən böyük məmnunluqla qarşılanıb. Elə bu il fevralın 18-də Sumqayıta gələn Azərbaycan rəhbəri şəhərdə quruculuq işlərinin davam etdirilməsi

Departamentə Sumqayıt Dövlət Universitetinin məzunu, ixtisasca iqtisadçı olan Ateş Rüstəmov rəhbərlik edir. Sumqayıtda onun üzərində A-310 təyyarəsi qəzaya uğramış və həlak olanların siyahısında A.Rüstəmovun adı yazılısa da, o, nəinki sağ qalmış, üstəlik təyyarənin qəza lükünü açaraq neçə-neçə sərnişinin çıxmasına da köməklik göstərmişdir. Yalnız bundan sonra hava gəmiisi alovlanmışdır. İnsanlara kömək edən həmyerlimiz Rusiya rəhbərliyi tərəfindən mükafatlandırılmış, səfir Polad Bülbüloğlu tərəfindən

ədəd bəzək kolu əkilib. Bundan başqa, 2420 ədəd quru və təhlükə yaradan ağac kəsilib, 1780 ədəd ağac budanıb. Səyyar qəbüllərdə vətəndaşların şəxsi xahişlərinə də imkan daxilində əməl edilib.

Son 5 ildə Sumqayıtda 6 milyard 422 milyon manatlıq ümumi məhsul istehsal edilib və xidmətlər göstərilib. Bütövlükdə şəhərin inkişafı və ayrı-ayrı infrastruktur layihələrinin icrasına 2 milyard 500 milyon dollar investisiya qoyulub, 32819 işi yeri, 2955 kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyekti yaradılıb. Bütün bunlar çox sanbalı rəqəmlər olmaqla, sürətli tərəqqinin, yüksəlişin faktiki göstəriciləridir.

iki aydan sonra 70 yaş qeyd olunan Sumqayıtı və sumqayıtlıları ürəkdən təbrik edirik!

Sumqayıt dünyanın onlarla şəhəri ilə dostluq əlaqələri saxlayır. Artıq bu sərəncamın Sian şəhəri də əlavə olunub. İyul ayında Sumqayıtın Sianla qardaşlıq münasibətlərinin qurulması barədə niyyət protokolu imzalanıb və vurgulanıb ki, bu əməkdaşlıq inkişafı, tərəqqiyə, son nəticədə "Bir kəmə, bir yol" layihəsinin uğurlu icrasına ciddi töhfə verəcək.

Bu ay Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərəcov Sian şəhərində keçirilən İpək Yolu İqtisadi Kəməri boyunca yerləşən şəhərlərin 7-ci Beynəlxalq Birgə Konfransında, "2019: Avro-Asiya İqtisadi Forumu"nda iştirak etmək üçün Çinə yollanıb. Səfər çərçivəsində o, Sian şəhəri ilə əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi üzrə sənədlərin və dost şəhər münasibətlərinin yaradılması üzrə Sazişin imzalanması mərasimlərinə qatılacaq. Həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran sahələrdə əməkdaşlığın perspektivləri, investisiya imkanları, yeni layihələrin həyata keçirilməsi yolları müzakirə olunacaq. Üç ay öncə Zakir müəllim Almaniyanın Lüdvigshafen şəhərində keçirilən 27-ci festival tədbirlərində də iştirak etmişdi.

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsi şəhərin yubileyi münasibətilə yay fəslində boyunca hər şənbə və bazar günləri şəhər bulvarında bədii kollektivlərin silsilə konsertlərini təşkil edib. Hazırda idarədə daha böyük konsert proqramlarının, yubiley sərğilərinin

Gənclik şəhərinin bayram ovqatı

ilə bağlı yeni bir sərəncam da imzalayıb.

Sumqayıtın əsas giriş hissəsində dağvarı şəkildə üst-üstə qoyulan tikinti bloklarının zirvəsində qanad açmış "Qağayı" abidəsi ucalır. O, bu gün də tikilən qurulan şəhərin rəmzi sayılır. Buradan başlanan "Sülh" küçəsi göz oxşayır. Şəhər haqqında ilkin təəssürat yaradan həmin küçədən sağa dönan yollar modern sənaye zonasına aparır, irəlilə və sola aparan yollarsa qonaqları müasir şəhər gözəlliklərinə qovuşdurur. Bu küçə 4,2 kilometr məsafədə hər iki tərəfə xeyli genişləndirilib, 100 min kvadratmetr sahəyə yaşıl örtük salınıb və təkə bu ərazidə 120 mindən çox ağac və dekorativ kollar əkilib. Burada yeni, qəşəng inzibati binalar, ofislər, xidmət sahələri yaradılıb. Qısa müddətdə Sumqayıtın ikinci giriş yolu hesab olunan Sahil küçəsi də yenidən qurulub, dəniz kənarı ilə Novxanı istiqamətində 7,5 kilometr uzunluğunda yol əsaslı təmir olunub, abadlaşdırılıb. Şəhərin ərazisinin get-gedə böyüməsi inkişafın tələbidir.

Yol infrastrukturunun inkişafı ilə bağlı Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti tərəfindən hazırlanan xüsusi proqram çərçivəsində küçələrin əsaslı və cari təmiri davam etdirilir. Son 6 ay ərzində "Sülh", "Azərbaycan" prospektlərində və Səməd Vurğun küçəsində yeni asfalt örtüyü salınıb. Metallurq Yəhya Məmmədov küçəsinin əsaslı təmiri başa çatdırılıb, Heydər Əliyev, U.Hacıbəyov, N.Nərimanov, M.Hüseynzadə, Niyazi, Mehmandarov, Bakı, "20 Yanvar" və Məzahir Abdullayev küçələrində əsaslı təmir işləri gedir. Mikrorayon və məhəllələrin, Hacı Zeynalabdin və Corat qəsəbələrinin daxil ərazilərinə 120 min kvadratmetrdən artıq asfalt örtüyü döşənib. Şəhər rəhbərliyi qısa müddət ərzində Sumqayıtda yol infrastrukturunun tamamıyla yenilənəcəyini, asfaltsız ərazinin qalmayacağını bildirib.

Şəhərin prospekt və küçə ərazilərinin daim səlhiqə-sahmanlı olması "Təmizlik" departamenti'nin üzərinə düşür.

qəbul edilmiş, ona İrkutsk şəhərinin fəxri vətəndaşlığı və "Sibir" aviaşirkəti vasitəsilə ildə bir dəfə pulsuz uçuş imtiyazı verilməkdir... Bugünkü işinin öhdəsindən də layiqincə gəlir.

"Təmizlik" departamenti" MMC-nin baş direktoru Ateş Rüstəmov:

– Yubilyar şəhərimizin rəhbərliyi təmizlik, abadiyyət tədbirlərini gündəlik olaraq ciddi nəzarətdə saxlayır. Departamentimizdə çalışan 1000-ə yaxın işçi 5,4 milyon kvadratmetr əraziyə xidmət göstərir. Tullantılar vaxtli-vaxtında yığılıb daşınır, şəhərin ideal təmizliyi hər vasitə ilə qorunub saxlanılır. Hər bir sumqayıtlı kimi biz də yubileyə öz layiqli töhfələrimizi vermək əzmindəyik.

Sumqayıt şəhər rəhbərliyinin iş üslubunda ərazilərdə səyyar qəbüllər keçirib, canlı dialoqlar vasitəsilə, arzu və tələbləri nəzərə almaq şərtlə fəaliyyət konturlarını dəqiqləşdirmək, prioritetləri müəyyənləşdirmək mühüm yer tutur. Bu yolla istəyə nail olmaq, sözsüz ki, xeyli asanlaşır. Son aylar ərzində şəhərin bir sıra mikrorayonunda sakinlərlə belə görüş-qəbüllər keçirilib. Avqustun sonunda təşkil olunan qəbulda Prezident Administrasiyasının məsul əməkdaşı Vəfadar Bağirov da iştirak edib. Sakinlər şəhərin abadlaşdırılması, 40-dan artıq küçədə 50 kilometr uzunluğunda yolların təmiri, çoxmərtəbəli binalarda 452 liftin dəyişdirilməsi, 900 binanın dam örtüyünün təzələnməsi, zirzəmilərin qurulması, fasadların yeni görkəm alması, məcburi köçkünlər üçün şəhərcik salınması, bulvarın tikintisi, Bakı-Sumqayıt sürət qatarının xəttə buraxılması və digər sosial layihələrin icrasını bəyənədiklərini söyləyib, eyni zamanda şəxsi məsələlərini dilə gətiriblər. Bildirilib ki, əmək bazarında aktivliyi artırmaq məqsədilə ölkə rəhbərinin təşəbbüsünə əsasən Sumqayıtda 3090 haqqı ödənilən ictimai iş yeri açılıb. Son 6 ay ərzində ekoloji mühitin daha da sağlamlaşdırılması, yaşlılıqlarının artırılması üçün 23 min ağac, 18 min dekorativ, 93 min mövsümi gül və 60 min

Hazırda icra olunan yubiley-qabağı layihələrdən "Nizami" kinoteatrının yenidən qurulması və Muğam Mərkəzinin inşası xüsusi qeyd edilməlidir. Ötən əsrin 60-cı illərində şəhərin Nərimanov küçəsində tikilmiş və baxımsızlıq ucubatından yararsız vəziyyətə düşmüş "Nizami" kinoteatri yenidən qurulduqdan sonra ən müasir kino texnologiyası ilə təchiz ediləcək. Üç zaldan ibarət olacaq kinoteatr ilin sonuna kinosevərlərin ixtiyarına verilecək.

Dənizkənarı bulvar ərazisində tikilən Muğam Mərkəzində isə işlər artıq yekunlaşmaq üzrədir. Zakir Fərəcov digər mühüm obyektlər kimi, buraya da tez-tez baş çəkir, işlərin gedişi ilə maraqlanır.

Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının direktoru, Əməkdar artist Mübariz Həmidov: – Bir ildən artıqdır ki, bu vəzifədə çalışıram. İlk gündən Sumqayıtı sevdim, gözəlliklərinə vuruldum. Burada möhtəşəm işlər gedir. Şəhər əsl intibah dövrünü yaşayır. Ötən il teatrımızın 50 illiyi təntənə ilə qeyd olundu. Həmin ərəfədə teatrımızın binası əsaslı təmir edildi. Yubiley münasibətilə aktyorlarımıza fəxri adlar, dövlət təltifləri verildi. İndi şəhərin 70 illiyinə hazırlayırdı. İcra hakimiyyəti ilə birlikdə böyük bayram tədbirimiz olacaq. Eyni zamanda yubilyar klassiklərimiz C.Cabbarlının "Solğun çiçəklər", C.Məmmədquluzadənin "Danabaş kəndinin əhvalatları" pyeslərini teatrsevərlərə təqdim edəcəyik. Yubileyə həsr olunan tamaşa kimi isə dramaturq Əli Əmirlinin "Sevgilim Sumqayıt" pyesini də səhnələşdiririk.

Bələcə, yetmiş illik yubiley ərəfəsində gənclik şəhərində yüksək bayram ovqatı yaşanıb.

Əli NƏCƏFXANLI,
"Xalq qəzeti"nin
bölgə müxbiri